Tehtävät ja tulokset

Tulevaisuustietoisen yhteissuunnittelun työpaja
XAMK 22.1.2019

OSA 1.

Yksilötehtävä

Kerro vähintään kolme havaitsemaasi heikkoa signaalia viitoittamana. Kirjoita heikkojen signaalien nimi ja kuvaus post-it -lapuille. Heikoilla signaaleilla tulisi olla jokin yhteys koulutuksen kehittämiseen.

HEIKKO SIGNAALI

Heikko signaali on ensimmäinen ilmaus muutoksesta – tulevan laajemman muutoksen ensioire – tai se voi olla juuri se sysäys, joka muuttaa tapahtumien kulkua ratkaisevasti erilaiseen suuntaan

Fasilitointi ja dokumentointi

Fasilitoija: Ohjaa työtä innostavasti kaikki osallistujat huomioiden ja pitäen huolta siitä että kaikki tulee tehdyksi annetussa ajassa.

Dokumentoija: Ota vastuu siitä, että kaikki olennainen tulee kirjatuksi ylös kiteytetysti. Edistyksellinen dokumentoija voi myös konseptoida tuloksia kuviksi.

Ryhmätyöt

1-2) Kootkaa ja analysoikaa **heikot signaalit**, kehittäkää ryhmässä niitä lisää. Analysoikaa, mikä vaikutus niillä on opetuksen kehittämiseen. Listatkaa johtopäätökset. Kehittäkää tehdyn työn perusteella uusia ideoita:

- Toimintatapojen kehittämiseen
- Opetusohjelman moduuleiksi
- Oppiaineiksi
- Aluekehitykseen

Luetelkaa ja analysoikaa lisäksi esille nousseet **osaamistarpeet**.

1

RYHMÄ 1 "HEIKOT SIGNAALIT" (1)

OPISKELU:

- opiskelun valmentaja
  "Study trainer"; "study coach"
- monialaiset moduulit
  kaikki koulutusasteet + yritykset
  käytettävissä
- työkulttuuritaitojen moduuli
  HUOM! Millainen on tulevaisuuden
  työympäristö?
- oppiaitosrajojen häviäminen
- työvoimatarpeen ennakointi
  yhdessä yritysten kanssa!

RYHMÄ 1 HEIKOT SIGNAALIT (2)

DIGI /-VIRTUAALI JNE

- hologrammiopettaja
  "läsnäolo", jakaminen
- 3D-suunnittelu ja valmistus
- tylsät rutiinit → robotiikka
- emotioiden tunnistus virtuaalisesti
- robotiikan perusasioiden opetus

" tös on vaan puhelinnumero, mitä teen?"

RYHMÄ 1 HEIKOT SIGNAALIT (3)

IHMINEN KESKIÖSSÄ

- yhteisötaidot / läsnäolo
- itsensä ilmaiseminen sanamisesti
- "massayksilöinti"
- säilyykö lukku- ja kirjoitustaito?

1

RYHMÄ 1 HEIKOT SIGNAALIT (4)

YRITYSELÄMÄ / YHTEISKUNTA

- oman osaamisen myyminen
  "yrittäjyys"
- Z-sukupolvi; elämän hallinnointi
  ↳ yhteiskunnan rooli?
- turvallisuudesta maksetaan
- oikeus tulla unohdetuksi

~~"ilmaperunat"~~

RYHMÄ 1 HEIKOT SIGNAALIT (5)

SEKALAISTA-EHKÄ TULOSSA

- ILMAPERUNAT
- LUULASI → EKOLOGISET MATERIAALIT
- ILMAINEN ENERGIA
- ILMASTOMUUTOS-MATKAILU
  ↳ MATKAILU NOUSUUN KOKO SUOMESSA
- TUOTANTO JALOSTETAAN LÄHELLÄ

3?

Ihminen ja yhteiskunta

- yhteisöllisyys / yksilöllisyys muutoksessa
- Perustaidot / korkeaosaaminen
- Kansainvälisyys / paikallisuus
- Digitaalisuus / kontakti

2

3?

2

Osaamistarpeet

- Perustaidot:
  matematiikka, lukutaito, viestintä, kielitaito
- Tunnetaidot
- "Sähköiset" taidot
- globaalit kulttuuritaidot
- Ekologinen osaaminen
- Yrittäjyys

2

Opetusmenetelmät

- Tutkinnon merkitys / osaaminen
- Opinnollistaminen
- Virtuaaliopiskelu
- Oppimisen ekosysteemi (vai ego...?)
- Ihmiskohtaamiset

Ryhmätyöt

3) Tunnista **haittaavana samanlaisena toistuva** ammattikorkeakoulujen, opetuksen suunnittelun, oman alasi piiristä sekä aluekehittämisestä.

Kun samanlainen on tunnistettu, ideoi miten voisi tehdä eri tavalla?

- Toimintatapojen kehittämiseen
- Opetusohjelman moduuleiksi
- Oppiaineiksi
- Aluekehitykseen

Luetelkaa ja analysoikaa lisäksi esille nousseet **osaamistarpeet**.

Kaavoihin kangistunut:

1. Opetusohjelman uudistus/ muutos: Toistuva opetussuunnitelman muutos, osaamisperusteisesti (mutta ettei VAIN opettajan osaaminen, ei sisäänlämpiävästi)

2. Opintoväylä opiskelijoille joustavaksi: On eri tavoin pyritty saamaan opiskelijoita jatkamaan opintoja ammattiopistosta ammattikorkeaan tms (osaamispisteiden hyväksyntä, eg. lähihoitajat lukevat sairaanhoitajiksi, ja suorittavat samoja opintoja uudelleen

3

- **Aluekehitys** & näkymä keskeistä: alueen osaamistarpeet tärkeää, omasta putkinäöstä pois.
- Yhteissuunnittelua; osatoteutuksia eri organisaatioissa; jokaiselle on paikkansa ja roolinsa, pelko pois.
- Opiskelijalle näkyväksi alueen vahvuudet ja tarjonta yms.
- Yhteistyö AMK + AO + Kesäyo + Avoin AMK + yo + AKK
- Ketjuajattelu; pitää nähdä kokonaisuus ja kaikki mahdolliset väylät
- Työelämälähtöisyys
- Rohkeus

- Tekoälyn ja appsien kautta tukea henkilökohtaisiin valintoihin.
- Tunnistetaan osaaminen ja vahvuus, ja tarjotaan opintoja opiskelijalle sopivaksi

- Ei massaputkeen, harjoittelua välillä. ? Enemmän yksilöllistä (vrt. massayksilöinti)

Opetusohjelman moduulit:

Uusia väyliä opiskelijoille, perustuen omaan osaamiseen; taso ja vauhti ? moduulit

Verkko-opetus antaa mahdollisuuksia toki.

Oppiaine:

IDEA: Oppiaine: ”Kädet ja aivot” – teoria ja käytäntö –tiimityö AMK + AKK; harjoittelua opintojen tueksi monialaisena ammatillisena oppilaitosyhteistyönä

Eri oppilaitoksen opiskelijat yhdessä, kohtaamiset, vertaisoppiminen: verkottuminen, taidot emotionaaliset ja sosiaaliset työelämätaidot;

Avoimen tarjonta tukena?

Ja yhdistelmät esim. teknologia + sisältö sote-alalta

Muistetaan kysyä: Mitkä ovat opiskelijoiden unelmia? Mihin he tavoittelevat tulevaisuudessa? Tavoite, ammatillinen kasvu, tulevaisuus, ura?

Palikat ovat olemassa, miten tehdä näkyväksi ja rakentaa vahvemmaksi yhteistyö ja tiedonkulku

Hajatelmia / Miten kehitetään osaamistarpeita?

Rohkeus tiettyyn määrään asti hyvä olla

Ennakointi todella tärkeää ja hiljaisten signaalien kuuntelu/ tunnistaminen, väljyyttä ja tulkinnan varaa opetussuunnitelmissa.

Todella nopealla aikataululla tulee opetussuunnitelman muutos.

Miltä muutokset näyttävät opiskelijoille, kokonaisuutena ja henkilökohtaisella tasolla?

Usein pyöritään samojen asioiden parissa, olisi hyvä huomioida uutta. Pitää olla uskallus ottaa haaste vastaan! RISKINOTTO, ENNAKOINTI & ROHKEUS Toisaalta lainsäädäntö ja maantiede otettava huomioon.

Haasteet:

Ollaan menty massaputkeen. Väestö ikääntyy.

Opetushallitus ei tunnista työelämän osaamistarpeita. Kyselyihin vastataan kiltisti.

On vaikea saada työelämään harjoittelupaikkoja; työelämän ihmisiä tarvitaan mukaan. Sopivat paikat määritelty tiukasti. Samoissa paikoissa eri alueiden opiskelijoita.

Toiselle asteelle annettu tiukat tutkintoperusteet, toki opetussuunnitelmaa pystyy muokkaamaan.

Miten ottaa kaikkien potentiaali käyttöön, instituutioiden ja opiskelijoiden?

AVOT-systeemistä apua?

Kun itse suunnittelee niin tuppaa tulemaan samaa, olisi hyvä olla erilaisia ihmisiä suunnittelemassa.

Ryhmätyöt

4) Kuvailkaa **10 muutoksen ajuria** ja analysoikaa niiden vaikutus
- Toimintatapojen kehittämiseen
- Opetuksen suunnitteluun
- Opetusohjelman moduuleiksi
- Osaamistarpeisiin
- Aluekehitykseen

Luetelkaa ja analysoikaa lisäksi esille nousseet **osaamistarpeet**.

BREXIT ja EU
MOOCit ja MOCit
MOSAIKKITUTKINNOT (pakapeli)
KANSALAISYHTEISKUNNAN KEHITYS
– OSALLISTUMISEN / OSALLISTAMISEN LISÄÄNTYMINEN
VUOROVAIKUTUS
SIMULOINNIT
AUTOMATISOINNIT, ITSEANALYTIIKKA
TEKOÄLY
RUOANTUOTANTO
KASVIKSIA ENEMMÄN, LIHAA VÄHEMMÄN
ERIARVOISTUMINEN
KIERRÄTYS

(MUUTOSAJURIT)

MAAHANMUUTTO ja sen lisäänty-
minen, työperäinen, katoutta minen,
kansainvaellukset

OPETTAJUUDEN MUUTOS
— ohjaus, henkilökohtaistaminen,
henkinen lisääntyy

DIGITALISAATIO

ROBOTISAATIO

SYRJÄYTYMINEN

VETOVOIMAISUUDEN KEHITYS

IÄÄNTYMINEN, KAUPUNGISTUMINEN

TYÖN MUUTOKSET

3D — tulostukset

KOULUTUKSEEN HAKEUTUMINEN

EKOKRIISI

KANSAINVÄLINEN POLITIIKKA ja KAUPPA

KV ja GLOBAALI LIIKKUVUUS

TOIMINTATAVAT: OPS-SUUNNITELU, MODUULIT
→ OSAAMISTARPEET, ALUEKEHITYS (4)

OPSIEN SUUNNITELUSTA
MODUULIEN KETTERÄÄN
SUUNNITELUUN JA TOTEUTAMISEEN

1. JOUSTAVA OPS, MENETELMÄT

2. OPSKT MODUULITARJOTIN

2. MSE OH JOUTUVAT YKSILÖLLINEN?
OPISKE LUASTA ASIAKKAAKSI

YRITTÄJYYS, TYÖPAIKAT, TYÖLLISTYMINEN TULEVAISUUDEN TYÖ

Tutkintojen koostaminen
- moduulit
- ohjaus (wa), ammatt.
- yksilöllisyys

→ polut

OSAAMISEN KEHITTÄMINEN / HAKUVA
- Osaamismerkit

UNIVERSAALIT TAIDOT, VUOROVAIKUTUS
teknologia

KOULUTUKSEN TALOUDEN LOGIIKKA???

(4)

TEKNOLOGISET MUUTOKSET
- Robotisaatio
- Digitalisaatio
- 3D
- Tekoäly

YMPÄRISTÖMUUTOKSET
- Ekokriisi
- Ruoantuotanto
- Ravintotottumukset
- Kiertäytys

(KV-)POLITIIKKA JA KAUPPA
- Brexit / EU
- Kv- ja globaali liikkuvuus
- Tehokkuusajattelu

KOULUTUS
- MOOCit ja MOOCit
- Mosaiikkitutkinnot
- Vetovoimaisuus
- Konkretiseen hakeutu
- Työnmuutos
- Opettajuus
- Väestökehitys

Ryhmätyöt

5) Analysoikaa Yrjö Myllylän esityksen **heikot signaalit ja muutosilmiöt** (trendit). Listatkaa johtopäätökset. Kehittäkää tehdyn työn perusteella uusia ideoita:

- Toimintatapojen kehittämiseen
- Koulutusohjelmiksi
- Opetusohjelman moduuleiksi
- Oppiaineiksi
- Aluekehitykseen

Luetelkaa ja analysoikaa lisäksi esille nousseet **osaamistarpeet.**

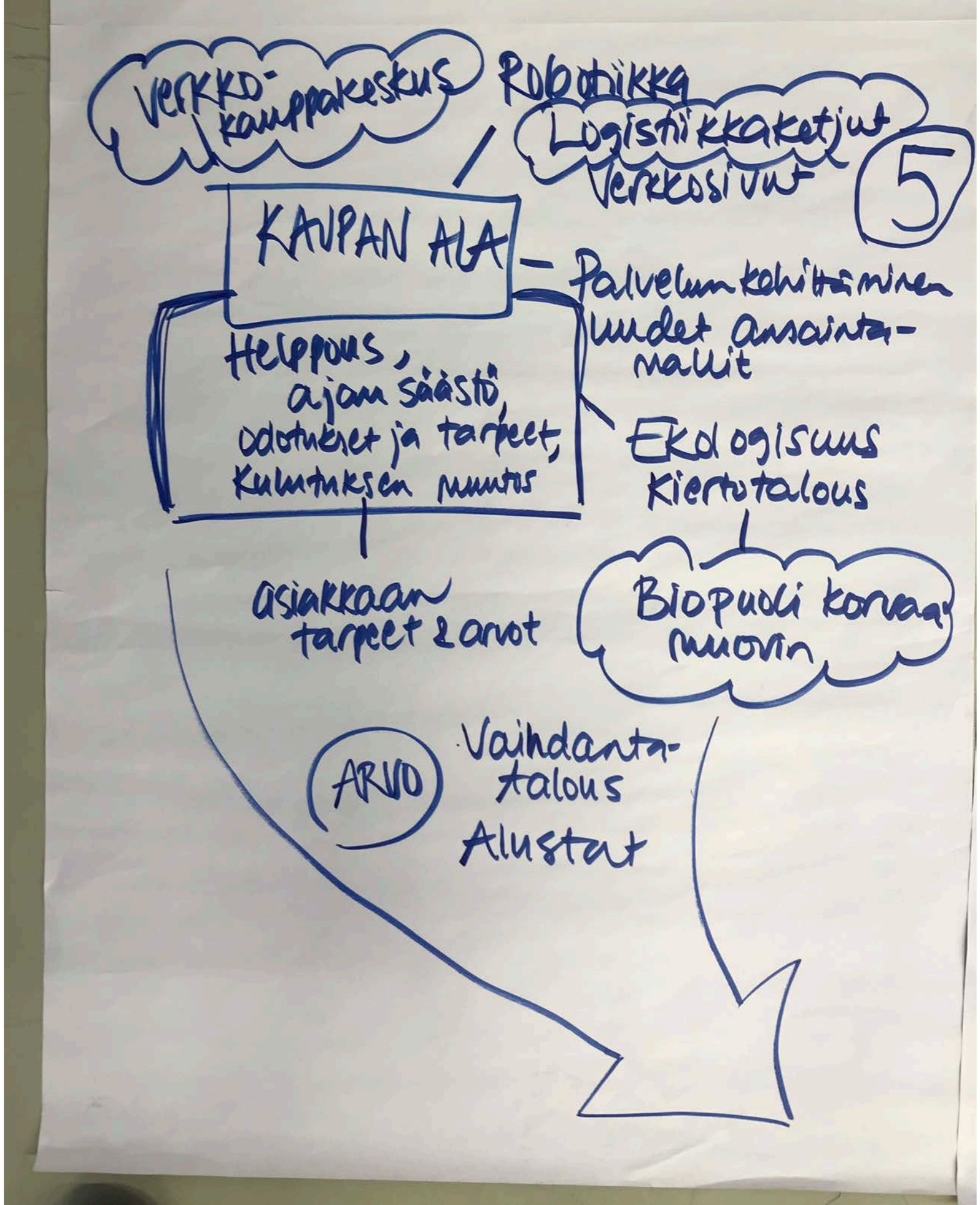
Verkkokauppakeskus
Robotiikka
Logistiikkaketjut
Verkkosivut
5
KAUPAN ALA
Palvelun kehittäminen
uudet ansaintamallit
Helppous,
ajan säästö,
odotukset ja tarpeet,
kulutuksen muutos
Ekologisuus
Kiertotalous
asiakkaan
tarpeet & arvot
Biopuoli konvaa
muovin
ARVO
Vaihdantatalous
Alustat

TOIMINTATAPOJEN KEHITTÄMINEN

- PEDAGOGIKAN MUUTTUMINEN ALKUOPETUKSESTA →
- YHTEISSUUNNITTELU ERI KOULUASTEIDEN KESKEN

MATEMATIKKA
KIELET
SOSIAALISET TAIDOT, KÄYTÖSTAVAT

OHJAAJIEN TYÖELÄMÄTUNTEMUS

KOULUTUSOHJELMIKSI

MONIDSAAJIA TARVITAAN

SOTE + LAITEET JA VEMPAIMET

- KOULUTUS MODUULEILLA
MAHDOLLISUUS TÄYDENTÄÄ OSAAMISTA
-

OPETUSOHJELMIEN MODUULEIKSI

- MONIALAISET MODUULIT

TUKIPALVELUITA AIKUISILLE/TYÖELÄMÄSSÄ OLEVILLE OPISKELUN HELPOTTAMISEKSI
↳ OPISKELIJAT OPETTAMAAN TOISTAAN

OPPIAINEET

→ URAOHJAUS KAIKKIEN SAATAVILLE

- YRITTÄJÄMÄISEN TOIMINNAN TAIDOT
- KOHTAAMISOSAAMINEN

KOULUTUSASIAMIES SOVITTAMAAN KOULUTUS-TARJONTAA & TARVETTA

ALUEKEHITYKSEEN

- OSAAMINEN KAIKKIEN SAATAVILLE

VM MIKÄ?

KOULUT KEHITTYY OSAAMISEN KEHITTÄMISEEN OPETTAMISEEN — KAUPUNGIN PERHETYÖ?

OPETUKSEN KEHITTÄMINEN

- Hybridiosaaminen
- Resilienssi - muutosvalmius
- ETÄLÄSNÄOLO VS. LÄHILÄSNÄOLO
- MUUTOSVALMIUS - KURSSI

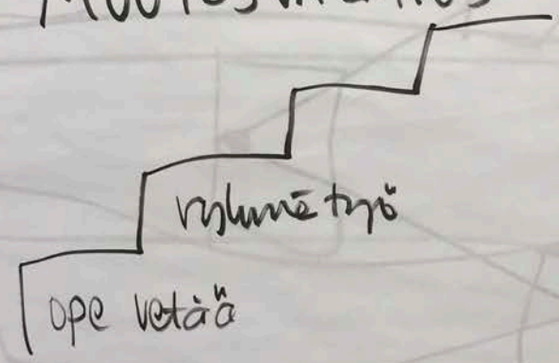

- PAREMPI MAAILMA
  AIKA - Tehdään hommia sen verran kuin tarvii
  MERKITYKSELLISYYS
- JATKUVA ARVIOINTI JA DIALOGI - tuto kuunnella ja ottaa vastaan

Aikaan sidottu OPS?
OPS poistuu?